

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-10-15

HSN 1509-1091

Handläggare:
Kjell Bjerrehorn

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2015-12-01, P 14

Yttrande över motion 2015:17 av Tara Twana m.fl. (S) om tandhälsa hos barn i utsatta områden

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2015:17. I motionen föreslår Tara Twana m.fl. (S) att utveckla modellen med vårdbehovsområden och stärka fördelningen av resurser till områden där tandhälsan bland barn är sämre.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-10-15
Motion 2015:17 av Tara Twana m.fl. (S)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i programberedningen för tandvård.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Med utgångspunkt i tandhälsan har Stockholms län delats in i olika vårdbehovsområden (VB). VB 1 består av områden med bäst tandhälsa och omfattar cirka 70 procent av barnen, 15 procent av barnen bor i VB 2. Omkring 15 procent av länets barn och ungdomar bor i områden med sämre tandhälsa - VB 3 (10 %) respektive VB 4 (5 %). Sedan 2004 tillämpar förvaltningen en ersättningsmodell med differentierad ersättning baserat på vilket vårdbehovsområde patienten bor i. För alla patienter i de aktuella åldrarna ges en grundersättning (kapitation). Utöver grundersättningen ges ett tillägg för patienter boende i VB 2, 3 och 4. Detta tillägg avser täcka de ökade kostnaderna för ett större vårdbehov men ska även användas till individuell förebyggande behandling för patienten. Modellen får anses framgångsrik, den har bland annat blivit uppmärksammas i en rapport från Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) och de flesta övriga landsting har infört liknande modeller.

Tandhälsan för barn och ungdomar i Stockholms län följs upp i hälso- och sjukvårdsförvaltningens årliga tandhälsorapport. Resultaten från årets rapport visar att tandhälsan i länet som helhet fortsatt är mycket god även om förbättringstakten är något lägre än tidigare år. Som uppmärksammats i motionen har emellertid tandhälsan i VB 4 försämrats under de senaste åren. Skillnaderna i tandhälsa mellan de olika vårdbehovsområdena såväl som länets olika kommuner/stadsdelar har även ökat. Den bakomliggande orsaken till försämringen i tandhälsan är dock inte given.

Förvaltningen genomför sedan ett knappt år tillbaka en genomlysning av den allmänna barn- och ungdomstandvården. Utredningen syftar till att belysa såväl förutsättningarna för vården som hur kollektiva och individuella förebyggande åtgärder kan implementeras på bästa sätt. Även vårdbehovsområdenas antal och ersättningsnivån kopplad till dessa ingår i utredningen. Förvaltningen önskar att få återkomma med ett samlat förslag kring allmäntandvårdens förutsättningar inklusive modellen med vårdbehovsområden och resursfördelningen mellan olika vårdbehovsområden när utredningen av den allmänna barn- och ungdomstandvården är färdig.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ann-Eva Askensten
Avdelningschef

Landstingsdirektören
Hälso- och sjukvårdsnämnden

Ärende:

Remiss av Motion 2015:17 av Tara Twana m.fl. (S) om tandhälsan hos barn i utsatta områden

Yttrande från landstingsdirektören senast: **2016-01-18**

Yttrande från berörd nämnd/styrelse senast: **2015-12-02**

Handläggare: **Sofia Jöngren**

Yttranden skickas till landstingsstyrelsens förvaltnings registrator:

dels elektroniskt via e-post (helst i originalformat, inte skannat)

dels på papper i ett original och en kopia

Adress:

Landstingsstyrelsens förvaltning
Registraturen
Box 22550
104 22 Stockholm

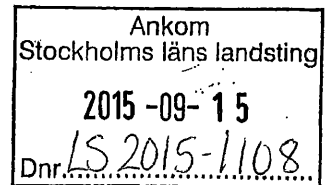
Internadress:

Landstingsstyrelsens förvaltning, Registraturen, Landstingshuset

E-post: registrator.lsf@sll.se

MOTION
2015-09-10

Motion av Tara Twana (s) m.fl. om tandhälsan hos barn i utsatta områden

2015:17
Rote 1 IX

Det är stora skillnader i tandhälsa mellan barn i olika samhällsgrupper i Stockholms läns landsting. Föräldrar är nuförtiden alltmer upplysta om vikten av god kosthållning och tandvård. Trots att tandhälsan bland barn och ungdomar kontinuerligt förbättrats är skillnaderna i tandhälsa i olika ekonomiska och sociala grupper fortfarande stora beroende var man bor. Dessutom har klyftan ökat mellan de barn som har den bästa och den sämsta tandhälsan. Detta framgår av Tandhälsorapport 2014.

Karies är en av de vanligaste folksjukdomarna eftersom den drabbar mer eller mindre alla människor under deras livstid. Trots att sjukdomen går att förebygga utgör den ändå ett betydande hälsoproblem. Tandhälsa i Stockholms län grupperas i fyra nivåer, så kallade vårdbehovsområden. I vårdbehovsområde 3 och 4 har en större andel barn och ungdomar kariesskadade tänder samt ett högre genomsnittligt antal kariesskadade tänder jämfört med barn i vårdbehovsområde 1 och 2. Enligt Tandhälsorapport 2014 var andelen sjuåringar med kariesskadade tänder 26 procent 2014. Detta är en ökning med 1,2 procentenheter jämfört med 2013.

Vid en mätning 2014 hade 2,4 % av treåringarna i områden med bäst tandhälsa kariesskadade tänder. Motsvarande siffra för områden med sämst tandhälsa var 13,8 %. Med andra ord en skillnad på 11,4 procentenheter.

I Tyresö och Kungsholmen har barnen allra bäst tandhälsa. I dessa områden har förstås föräldrarna mer kunskap och information för att ta hand om sina barns tänder. I de områden där det är hög arbetslöshet, invandrare och familjer med socioekonomiska problem har barnen sämre tandhälsa. I Spånga-Tensta har 12,7 % av treåringarna kariesskador på tänderna. Genomsnittssiffran för Stockholms län är 4 %.

Det finns ett samband mellan barns och föräldrars tandhälsa. Det finns sociala skillnader i utnyttjandet av tandvård. Majoriteten av de barn och unga i Stockholms län som drabbas av karies kommer från familjer med låg utbildningsnivå, låg inkomst, från familjer med invandrarbakgrund och där föräldrarna är unga. Det handlar ofta om okunskap och dålig tandhälsa även hos föräldrarna.

Det är inte så svårt att dra slutsatsen att den ojämlika fördelningen av resurser är huvudorsak till ojämlikheterna i tandhälsa hos barnen i vårt län. Det är dags för Stockholms läns landsting att ta sitt ansvar och visa att vi prioriterar jämlikhet när det kommer till tandhälsan.

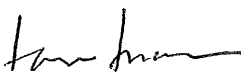

En god tandhälsa raderas snabbt om man inte håller den förebyggande vården vid liv och klasskillnaderna ökar som en följd ännu mer. Ju tidigare man kommer in med förebyggande vård i ett barns liv desto bättre.

Med anledning av ovanstående föreslår socialdemokraterna landstingsfullmäktige besluta

att utveckla modellen med vårdbehovsområden och stärka fördelningen av resurser till områden där tandhälsan bland barn är sämre

Stockholm den 10 september 2015

Tara Twana (S)

Ali Salad Ahmed (S)

Ann-Bly Lässman

